

Penmail

Jaargang 4, nr. 4- Oktober 2009

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@zonnet.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Het handschrift is onmisbaar voor de rest van je leven

Marloes Oelen schrijft in het Schooljournaal (nr. 23, 2009) een warm aanbevolen artikel, zoals de titel al verklapt. Zij wil meer aandacht voor schrijfvaardigheid in het basisonderwijs en ondersteunt deze gedachte met uitspraken van het Platform Handschriftontwikkeling, Leon Legierse (Zwart op wit) en Else Kooijman (Ipabo Alkmaar).

Bundel 17 is uit

In augustus verscheen bundel 17 in de serie "Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken". Er staan 20 bijdragen in, variërend van hedendaags schrijven, schrijven bij Freinet, het handschrift van Anne Frank, tot keyboarden toe. Ditmaal twee overzichtsartikelen over resp. temposchrijven en veranderingen in het handschrift van (pre)pubers. De prijs is € 5,- (porto niet inbegrepen), te bestellen via het e-mailadres van de redactie.

Gebruik van schrijfmateriaal door leerlingen in de basisschool

Alger van Hagen pleit in het Tijdschrift voor Remedial Teaching (2009/3) voor een schrijfinstrument op maat voor ieder kind. Eerst volgt een beschrijving van wat er bij het schrijven gebeurt bij een kind. Daarna komen de eisen aan bod waaraan schrijfinstrumenten moeten voldoen. Bij het kiezen ervan dient, per bouw, te worden gelet op inhoudelijke, financiële en persoonlijke aspecten. Op de taak van remedial teachers wordt apart ingegaan.

Digitaal schrijven: een verrassende combinatie

In COS (jaargang 26, nr. 9, 2009) gaat Bianca Pannekoek op dit onderwerp in. Software voor het schrijfonderwijs ontwikkelt zich snel. Dat merk je als je op beurzen cd-roms en foldermateriaal krijgt. Het digitale schrijfonderwijs neemt binnen de digibord software echter een bescheiden plaats in. Bij de

schrijfmethode Novoskript, Schrift, Schrijven leer je zo!, en Pennenstreken wordt tegemoet gekomen aan digitaal schrijven.

DCD-hulpguides voor leerkrachten

Eelke van Haften heeft deze hulpguide (uitg. Pica/Huizen, 2009, 127 blz.) met achtergrond en adviezen bij deze motorische coördinatiestoornis samengesteld. Meer dan ooit krijgen leerkrachten te maken met zorgleerlingen. Zeker in het kader van Passend Onderwijs is het hun taak om al deze kinderen met hun individuele behoeften op een passende manier les te geven. De praktische adviezen voor algemene en meer specifieke situaties worden als mogelijk helpende ideeën aangereikt.

Periodieke Peiling van het onderwijsniveau (PPON)

In dit voorjaar heeft de Citogroep een onderzoek gedaan naar “Balans van handschriftkwaliteit in het primair onderwijs”. Het is een vervolg op dat van 1999, dat gepubliceerd werd in 2003. Sinds kort is er een resonansgroep gevormd die onder leiding van projectleider Jan van Weerden nadenkt over een aanvullend deelonderzoek en verwerking van de verkregen gegevens.

Anne Frank

Op donderdag 11 november 1943 schreef Anne in haar dagboek:

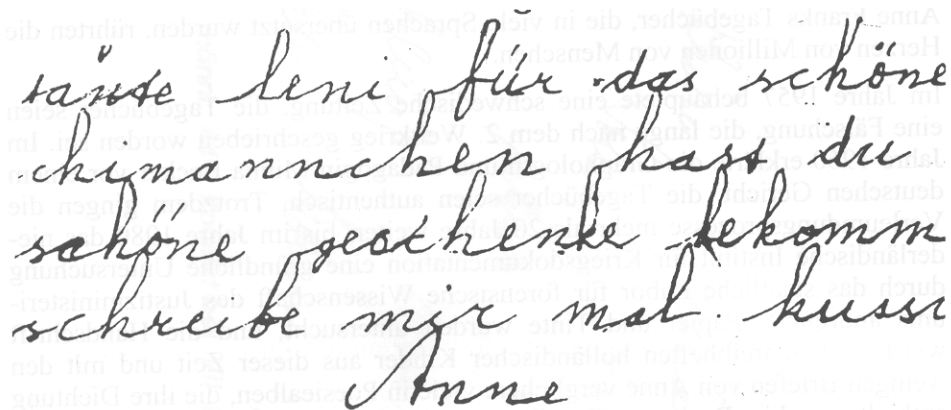
Lieve Kitty,

Ik heb net een goede titel voor dit hoofdstuk: *Ode aan mijn vulpen* ‘In memoriam’

Mijn vulpen was voor mij altijd een kostbaar bezit; ik waardeerde haar zeer, vooral vanwege de dikke punt die zij had, want ik kan alleen met dikke vulpenpunten werkelijk netjes schrijven. Mijn vulpen heeft een zeer lang en interessant vulpenleven gehad, dat ik in 't kort wil meedelen.

Toen ik negen jaar oud was, kwam mijn vulpen in een pakje (in watten gewikkeld) als ‘monster zonder waarde’ helemaal uit Aken, de woonplaats van mijn grootmoeder, de goede geefster. Ik lag in bed met groep, terwijl de februariwind om het huis gierde. De glorierijke vulpen had een rood leren etuije om zich heen en werd dadelijk de eerste dag aan al mijn vriendinnen getoond. Ik, Anne Frank, de trotse bezitster van een vulpen.

Toen ik tien jaar was, mocht de pen mee naar school en zowaar, de juffrouw stond toe dat ik ermee schreef. Met elf moest m'n schat echter weer opgeborgen worden, daar de juffrouw van de zesde klas alleen schoolpennen en inktpotjes als schrijfgerei toestond. Toen ik twaalf werd en naar het Joodse Lyceum ging, kreeg m'n vulpen ter meerdere ere een nieuw etui, waar een potlood bij kon en dat bovendien veel echter stond, daar het met een ritssluiting sloot. Met dertien ging de vulpen mee naar 't Achterhuis, waar zij met mij door talloze dagboeken en geschriften is gerend. Toen ik veertien jaar oud was, was dat het laatste jaar dat m'n vulpen met mij voltooid had en nu ...”.

sañse leni für das schöne
chmannchen hast du
schöne geschenke bekomm
schreibe mir mal. kuss
Anne

Verjaardagsbrief van Anne aan haar Omi in Duitsland;
geschreven op 18 februari 1936, toen zij 7,5 jaar was
en in de tweede klas van de lagere school zat.